

CÁC NHÂN TỐ ẢNH HƯỞNG ĐẾN VIỆC HÌNH THÀNH VÀ PHÁT TRIỂN KHU CÔNG NGHIỆP THEO HƯỚNG BỀN VỮNG Ở VIỆT NAM

Trần Hữu Thân

Khoa Mác-Lênin và Tư tưởng Hồ Chí Minh

Tóm tắt. Chỉ từ nửa sau của thế kỷ XX, khi phải động chạm đến nguy cơ cạn kiệt tài nguyên, cũng như phát sinh hàng loạt các dấu hiệu về khủng hoảng môi trường toàn cầu thì loài người mới chợt nghĩ đến vấn đề sinh thái cho sự phát triển của mình, nghĩ đến sự cần thiết phải đổi mới một cách cơ bản trong tư duy, trong hành động, để tiến đến mục tiêu phát triển bền vững. Ngày nay, phát triển bền vững trở thành nhu cầu cấp bách trong tiến trình phát triển trên thế giới nói chung và của từng quốc gia nói riêng. Bài viết này tập trung luận giải những nhân tố ảnh hưởng đến việc hình thành và phát triển khu công nghiệp theo hướng bền vững ở Việt Nam.

Những chuyển biến, khởi sắc và thành công của nền kinh tế - xã hội nước ta trong công cuộc đổi mới hơn 25 năm qua có sự đóng góp không nhỏ của việc hình thành, phát triển các khu công nghiệp. Các khu công nghiệp tại các địa phương trong cả nước đã đóng góp đáng kể vào sự phát triển kinh tế, giải quyết việc làm, tăng thu nhập, đẩy nhanh quá trình công nghiệp hóa, hiện đại hóa. Tuy nhiên, quá trình phát triển các khu công nghiệp hiện nay cũng đang bộc lộ những khó khăn vướng mắc, thể hiện: công nghệ lạc hậu, sử dụng lao động phổ thông là chính, chi phí giá thành cao, sức cạnh tranh thấp, thu nhập người lao động không ổn định, ô nhiễm môi trường... Trong khi đó, xu hướng chung hiện nay của quá trình hội nhập quốc tế ở các quốc gia là ưu tiên phát triển khu công nghiệp hiện đại, công nghệ sạch... Thực tế đó đang đặt ra tính không bền vững trong các khu công nghiệp ở Việt Nam hiện nay.

1. Quan niệm về khu công nghiệp và khu công nghiệp phát triển bền vững

1.1. Khu công nghiệp

Thuật ngữ khu công nghiệp được xuất hiện vào cuối thế kỷ XIX kể từ khi các khu công nghiệp đầu tiên được hình thành và đưa vào hoạt động ở nước Anh. Từ khi hình thành đến nay, phạm trù khu công nghiệp trong nhận thức của các nhà nghiên cứu và tổ chức thực tiễn đã có những quan niệm khác nhau. Chẳng hạn, có quan niệm cho rằng: khu công nghiệp là khu vực có tính chất độc lập, trong đó có các doanh nghiệp chuyên sản xuất hàng hóa, thực hiện các hoạt động dịch vụ và có chế độ quản lý riêng.

Chính phủ Thái Lan, Philippin cho rằng, khu công nghiệp như một thành phố công nghiệp. Ngoài việc cung cấp kết cấu hạ tầng, các tiện nghi, tiện ích công cộng hoàn chỉnh và xử lý chất thải, khu công nghiệp còn bao gồm khu thương mại, dịch vụ

ngân hàng, trường học, bệnh viện, các khu vui chơi giải trí, nhà ở cho công nhân.

Những quan niệm trên mặc dù có những điểm khác nhau về khu công nghiệp, nhưng về cơ bản chúng thống nhất ở những nội dung sau:

Một là, khu công nghiệp thường là những khu vực địa lý riêng biệt, có hàng rào giới hạn với các vùng và được Chính phủ nước đó cho phép xây dựng và phát triển.

Hai là, không xác định chủ đầu tư vào khu công nghiệp, có thể là người của nước chủ nhà hoặc người nước ngoài do chính sách của mỗi nước qui định.

Ba là, mục tiêu của khu công nghiệp là thu hút đầu tư phát triển công nghiệp, tạo mối liên kết giữa các ngành trong một lĩnh vực công nghiệp nhằm giảm chi phí và giá thành sản phẩm, tăng sức cạnh tranh, thúc đẩy phát triển công nghiệp, thúc đẩy xuất khẩu và bảo vệ môi trường sinh thái.

Bốn là, tạo ra một hình thức tổ chức và một không gian kinh tế có nhiều ưu điểm của một nền sản xuất lớn, có vai trò lôi kéo các khu vực xung quanh phát triển cả về kinh tế và xã hội, vì thế, khu công nghiệp thường được hưởng chính sách ưu đãi của Chính phủ.

Tóm lại, từ các quan niệm trên có thể hiểu: *khu công nghiệp là một khu vực có cơ sở hạ tầng tương đối hoàn chỉnh đáp ứng được yêu cầu của các doanh nghiệp công nghiệp (cả bên trong và bên ngoài hàng rào khu công nghiệp gồm cả cơ sở hạ tầng kinh tế và cơ sở hạ tầng xã hội)*. Đó là khu vực có điều kiện tập trung các cơ sở công nghiệp, có ranh giới địa lý xác định và đặc biệt là không có dân cư sinh sống, trong đó có một hệ thống quản lý nhằm đảm bảo cung cấp dịch vụ cần thiết cho sự phát triển của các doanh nghiệp công nghiệp.

1.2. Khu công nghiệp phát triển bền vững

Có thể hiểu khu công nghiệp phát triển bền vững là việc đảm bảo sự tăng trưởng kinh tế ổn định, có hiệu quả ngày càng cao trong bản thân khu công nghiệp, gắn liền với việc bảo vệ và nâng cao chất lượng môi trường sống cũng như những yêu cầu về ổn định xã hội, an ninh quốc phòng trong khu vực có khu công nghiệp cũng như toàn lãnh thổ quốc gia.

Theo quan niệm trên, khu công nghiệp phát triển bền vững phải được xét trên hai góc độ:

Một là, duy trì tính chất bền vững và hiệu quả trong hoạt động của bản thân khu công nghiệp. Bảo đảm các chỉ tiêu hiệu quả kinh tế cao trong hoạt động sản xuất kinh doanh của khu công nghiệp; nâng cao khả năng cạnh tranh của các khu công nghiệp Việt Nam, đảm bảo chất lượng môi trường trong nội bộ khu công nghiệp.

Hai là, tác động lan toả tích cực của các hoạt động trong khu công nghiệp đến kinh tế, xã hội và môi trường của địa phương, khu vực có khu công nghiệp. Điều này được thể hiện trên các mặt: tạo sự chuyển dịch tích cực trong cơ cấu ngành kinh tế theo xu

hướng công nghiệp hoá, hiện đại hoá và hướng về xuất khẩu; tác động tích cực trong việc phát triển cơ sở hạ tầng kinh tế, kỹ thuật và xã hội cho khu vực có khu công nghiệp; tác động tích cực và giảm thiểu các ảnh hưởng tiêu cực đến các vấn đề xã hội, giải quyết việc làm và nâng cao thu nhập cho dân cư, giảm thiểu tác động tiêu cực của ô nhiễm môi trường trong quá trình phát triển các khu công nghiệp.

2. Các nhân tố ảnh hưởng đến việc hình thành và phát triển khu công nghiệp theo hướng bền vững

Có nhiều nhân tố ảnh hưởng đến việc hình thành và phát triển khu công nghiệp bền vững như: quy hoạch (vị trí, quy mô, tính chất khu công nghiệp); công tác triển khai xây dựng kết cấu hạ tầng khu công nghiệp; chính sách ưu đãi đầu tư; chính sách thu hút, xúc tiến đầu tư, thực hiện các thủ tục hành chính; chính sách nâng cao chất lượng nguồn nhân lực phục vụ khu công nghiệp; quá trình triển khai và thực hiện dự án đầu tư của các nhà đầu tư; công tác quản lý nhà nước đối với quá trình triển khai dự án và tổ chức sản xuất kinh doanh của các doanh nghiệp trong khu công nghiệp; chính sách phát triển các loại hình dịch vụ phục vụ hoạt động của khu công nghiệp; hiệu quả hoạt động sản xuất kinh doanh của các doanh nghiệp trong khu công nghiệp; trình độ khoa học, công nghệ của các doanh nghiệp trong khu công nghiệp; công tác quản lý và bảo vệ môi trường.

Các nhân tố ảnh hưởng trên đều xuất phát từ 2 đối tượng chính là: (1) các cơ quan quản lý nhà nước - các nhân tố liên quan đến quy hoạch, hoạch định chính sách phát triển, quản lý khu công nghiệp; (2) các doanh nghiệp khu công nghiệp (bao gồm cả doanh nghiệp đầu tư xây dựng và kinh doanh kết cấu hạ tầng khu công nghiệp) - các nhân tố liên quan đến triển khai đầu tư xây dựng, hiệu quả hoạt động sản xuất kinh doanh.

2.1. Nhóm các nhân tố thuộc về cơ quan quản lý nhà nước

Thứ nhất, công tác quy hoạch khu công nghiệp

Thực hiện tốt công tác lập quy hoạch các khu công nghiệp có tác động rất lớn đến quá trình phát triển khu công nghiệp, góp phần quan trọng nâng cao hiệu quả của khu công nghiệp trong quá trình phát triển kinh tế - xã hội của địa phương.

Yếu tố quan trọng nhất trong công tác lập quy hoạch khu công nghiệp là xem xét việc lựa chọn vị trí đặt khu công nghiệp sao cho khu công nghiệp vừa có khả năng thu hút đầu tư cao (có vị trí địa lý thuận lợi về giao thông và kết cấu hạ tầng xã hội phục vụ sinh hoạt), vừa gắn kết chặt chẽ với quy hoạch tổng thể phát triển kinh tế - xã hội của địa phương, không ảnh hưởng đến sự phát triển của các ngành khác, đặc biệt là vấn đề an ninh lương thực.

Việc xác định quy mô về diện tích của khu công nghiệp cần phù hợp với mục tiêu hình thành khu công nghiệp, nhu cầu thực tế, năng lực tài chính, khả năng vận

động thu hút đầu tư của các cấp chính quyền và doanh nghiệp đầu tư xây dựng kết cấu hạ tầng.

Gắn kết chặt chẽ việc quy hoạch xây dựng khu công nghiệp với quy hoạch xây dựng các khu đô thị, dịch vụ, đảm bảo giải quyết nhà ở, nâng cao đời sống vật chất, tinh thần của người lao động thông qua các dịch vụ khám chữa bệnh, đầu tư trường học, khu vui chơi giải trí, trung tâm thương mại, đồng thời tạo việc làm nâng cao thu nhập cho người dân khu vực có đất thu hồi để xây dựng khu công nghiệp.

Để thực hiện tốt công tác lập quy hoạch khu công nghiệp các cơ quan quản lý nhà nước cần phải có định hướng đúng đắn, xác định rõ mục tiêu hình thành khu công nghiệp, nếu không sẽ dẫn đến những quan điểm, nhận thức sai lệch từ đó dẫn đến những sai lầm trong thực hiện công tác quy hoạch khu công nghiệp. Việc sai sót trong quy hoạch khu công nghiệp gây ra những tổn thất và ảnh hưởng lớn đến quá trình phát triển kinh tế - xã hội của địa phương, như: quy hoạch treo (chậm triển khai hoặc không triển khai được); lãng phí nguồn lực đầu tư: vốn, tài nguyên đất (do không triển khai được hoặc thời gian lấp đầy kéo dài); gây ảnh hưởng đến sự phát triển của các ngành khác: nông nghiệp, giao thông, văn hóa, du lịch ... Điều đó đồng nghĩa với sự không hiệu quả của khu công nghiệp và ảnh hưởng đến việc phát triển khu công nghiệp theo hướng bền vững.

Thứ hai, các chính sách phát triển khu công nghiệp

Các chính sách phát triển khu công nghiệp bao gồm: chính sách ưu đãi đầu tư; chính sách nâng cao chất lượng nguồn nhân lực; chính sách thu hút, xúc tiến đầu tư; thực hiện các thủ tục hành chính; chính sách phát triển các loại hình dịch vụ phục vụ khu công nghiệp.

Việc xây dựng các chính sách đối với khu công nghiệp có ý nghĩa rất quan trọng đối với việc hình thành và phát triển khu công nghiệp, đặc biệt là đẩy mạnh việc phát triển nội tại khu công nghiệp theo hướng bền vững. Các chính sách hợp lý, phù hợp với điều kiện kinh tế - chính trị của đất nước, của địa phương, đảm bảo các thông lệ quốc tế có tác động lớn đến tính bền vững của khu công nghiệp: 1) Tạo thuận lợi cho các doanh nghiệp nâng cao khả năng huy động các nguồn vốn hợp pháp, hoàn thiện các thủ tục pháp lý để đẩy nhanh tiến độ đầu tư xây dựng kết cấu hạ tầng theo hướng đồng bộ, hiện đại và thực hiện dự án theo đúng tiến độ đặt ra tránh lãng phí trong việc sử dụng các nguồn lực: vốn, đất đai trong quá trình đầu tư xây dựng; giải quyết tốt vấn đề gây ô nhiễm môi trường từ hoạt động của khu công nghiệp; 2) Nâng cao khả năng thu hút đầu tư, thu hút những dự án đầu tư có hiệu quả kinh tế - xã hội cao, nhanh chóng lấp đầy khu công nghiệp; 3) Kích thích nhà đầu tư đẩy mạnh hoạt động sản xuất kinh doanh; đầu tư mở rộng, nâng cao năng lực sản xuất kinh doanh; đầu tư phát triển khoa học, công nghệ, ứng dụng công nghệ hiện đại trong sản xuất nâng cao năng suất, chất

lượng sản phẩm, tăng năng lực cạnh tranh của doanh nghiệp, nâng cao hiệu quả hoạt động của doanh nghiệp và của khu công nghiệp; 4) Cung cấp nguồn nhân lực đủ về số lượng, đảm bảo về chất lượng đáp ứng yêu cầu hoạt động sản xuất của doanh nghiệp; hỗ trợ cung cấp các dịch vụ phục vụ đầu tư, sản xuất; giải quyết những vấn đề xã hội (nhà ở, khám chữa bệnh, trường học, vui chơi giải trí, việc làm) tạo nên sự yên tâm và ổn định trong hoạt động sản xuất kinh doanh của doanh nghiệp, của khu công nghiệp.

Ngược lại, các chính sách không phù hợp sẽ không kích thích được hoạt động đầu tư; không thu hút được các nhà đầu tư đầu tư vào khu công nghiệp hoặc thu hút những nhà đầu tư không đủ năng lực, những dự án không hiệu quả (hệ quả của chính sách trả thâm đồ thu hút đầu tư) gây nên sự lãng phí tài nguyên đất; thu hút những dự án sử dụng công nghệ lạc hậu gây ảnh hưởng xấu đến môi trường và tạo nên nguy cơ biến khu công nghiệp trở thành bãi thải công nghệ; gây nên sự mất ổn định về trật tự xã hội.

Nhiều địa phương trong giai đoạn đầu phát triển các khu công nghiệp đều thực hiện chính sách "trả thâm đồ" để thu hút đầu tư. Thực chất, đây là chính sách thu hút tốt các dự án đầu tư. Nhưng thực tế cho thấy các dự án được địa phương, khu công nghiệp tiếp nhận một cách quá dễ dàng, đôi khi bỏ qua việc xem xét kỹ càng năng lực thực tế của nhà đầu tư, dẫn đến việc chậm thực hiện dự án hoặc dự án hoạt động không hiệu quả, gây lãng phí tài nguyên đất.

Như vậy, các chính sách phù hợp sẽ đẩy mạnh sự phát triển nội tại khu công nghiệp theo hướng bền vững và ngược lại sẽ không tạo nên sự phát triển theo hướng bền vững. Tuy nhiên, bên cạnh việc xây dựng chính sách đúng, hợp lý cần phải tổ chức thực hiện hiệu quả và đúng đắn các chính sách trên, điều đó cũng rất quan trọng trong việc hình thành và phát triển khu công nghiệp theo hướng bền vững.

Thứ ba, công tác quản lý nhà nước đối với việc triển khai xây dựng kết cấu hạ tầng; triển khai thực hiện dự án và tổ chức sản xuất kinh doanh của doanh nghiệp trong khu công nghiệp.

Công tác quản lý đối với việc triển khai đầu tư xây dựng kết cấu hạ tầng; triển khai thực hiện dự án và tổ chức sản xuất kinh doanh của các doanh nghiệp trong khu công nghiệp là hoạt động rất quan trọng của các cơ quan thực hiện chức năng quản lý nhà nước đối với khu công nghiệp.

Quản lý tốt việc đầu tư xây dựng kết cấu hạ tầng đảm bảo việc thực hiện đầu tư xây dựng theo đúng quy hoạch khu công nghiệp được duyệt; hạ tầng kỹ thuật khu công nghiệp được xây dựng đồng bộ, đúng tiến độ, trên quan điểm sử dụng hiệu quả các nguồn vốn đầu tư; nâng cao khả năng thu hút đầu tư, yêu cầu của các doanh nghiệp đầu tư vào khu công nghiệp, không gây ảnh hưởng đến hoạt động sản xuất nông nghiệp, giải quyết tốt các yếu tố có khả năng gây tác hại đến môi trường, nâng cao khả

năng cải thiện môi trường sinh thái. Nếu không thực hiện tốt công tác quản lý sẽ gây ra tình trạng quy hoạch khu công nghiệp bị phá vỡ, chậm triển khai đầu tư xây dựng hoặc đầu tư không đồng bộ gây lãng phí vốn, đất đai và không giải quyết được các tác nhân gây ảnh hưởng đến môi trường.

Quản lý chặt chẽ việc triển khai thực hiện dự án của các doanh nghiệp sẽ đảm bảo đưa dự án vào hoạt động theo đúng tiến độ đề ra, đảm bảo hiệu quả của việc sử dụng vốn đầu tư, giám sát được những nhân tố ảnh hưởng đến môi trường trong quá trình triển khai dự án và việc xây dựng các công trình xử lý các nhân tố ảnh hưởng đến môi trường từ hoạt động của dự án; Từ đó, góp phần nâng cao hiệu quả sản xuất kinh doanh của các doanh nghiệp; giám sát chặt chẽ việc sử dụng các nguồn lực: tài chính, nguyên, nhiên, vật liệu, lao động, máy móc, thiết bị, khoa học công nghệ. Trên cơ sở đó thực hiện các biện pháp xử lý các nhân tố gây ảnh hưởng đến môi trường, đảm bảo sử dụng hợp lý, tiết kiệm các nguồn lực, không gây ô nhiễm môi trường, đạt sự tăng trưởng cao và bền vững của các doanh nghiệp và của khu công nghiệp.

Đồng thời với quá trình quản lý triển khai dự án và tổ chức sản xuất kinh doanh của các doanh nghiệp trong khu công nghiệp sẽ giúp cơ quan quản lý nhà nước rà soát, loại bỏ những doanh nghiệp không thực sự đủ năng lực đầu tư, những dự án hoạt động không hiệu quả, thay thế bằng những dự án, nhà đầu tư khác có hiệu quả hơn giảm thiểu đến mức tối đa những ảnh hưởng tiêu cực đến hiệu quả sử dụng các nguồn lực đất, lao động và sự tăng trưởng, phát triển của các khu công nghiệp.

Việc thiếu chặt chẽ trong quản lý triển khai dự án và tổ chức sản xuất kinh doanh của các doanh nghiệp sẽ dẫn đến việc lãng phí tài nguyên đất, đình trệ trong sản xuất, đặc biệt là việc không triển khai đầu tư các hạng mục xử lý môi trường và xuất hiện tình trạng đầu cơ đất khu công nghiệp.

Như vậy, quản lý tốt quá trình triển khai xây dựng kết cấu hạ tầng; triển khai dự án và tổ chức sản xuất kinh doanh của doanh nghiệp, khu công nghiệp sẽ nâng cao hiệu quả của việc sử dụng các nguồn lực trong đầu tư, sản xuất, giảm thiểu các tác nhân gây ảnh hưởng xấu đến môi trường, giúp các cơ quan quản lý nhà nước trong công tác xây dựng kế hoạch và chính sách phù hợp, nâng cao hiệu quả, đạt sự tăng trưởng cao và ổn định trong hoạt động sản xuất kinh doanh của các doanh nghiệp, khu công nghiệp, quản lý tốt việc xử lý các nhân tố ảnh hưởng đến môi trường phát sinh từ hoạt động của khu công nghiệp, đảm bảo phát triển khu công nghiệp theo hướng bền vững.

2.2. Nhóm các nhân tố thuộc về các doanh nghiệp trong khu công nghiệp

Một là, công tác đầu tư xây dựng kết cấu hạ tầng và triển khai dự án của các doanh nghiệp đầu tư vào khu công nghiệp.

Nhân tố này có vai trò rất quan trọng trong việc đảm bảo phát triển khu công nghiệp theo hướng bền vững.

Việc triển khai xây dựng đồng bộ hệ thống kết cấu hạ tầng sẽ nâng cao hình ảnh của khu công nghiệp trong việc thu hút các nhà đầu tư, đẩy nhanh quá trình lấp đầy khu công nghiệp. Đảm bảo có sự kết nối đồng bộ với hệ thống hạ tầng kỹ thuật ngoài hàng rào khu công nghiệp, đáp ứng đầy đủ các yêu cầu của các nhà đầu tư trong việc triển khai dự án, tổ chức sản xuất kinh doanh, phục vụ nhu cầu về đời sống vật chất, tinh thần của người lao động, nâng cao hiệu quả sản xuất kinh doanh của các doanh nghiệp. Xây dựng và đưa vào vận hành hệ thống xử lý chất thải, nước thải đảm bảo không gây ô nhiễm môi trường từ hoạt động của khu công nghiệp.

Việc triển khai đầu tư của các doanh nghiệp trong khu công nghiệp đảm bảo đưa dự án đầu tư vào hoạt động đúng tiến độ, tiết kiệm các nguồn lực đầu tư (vốn, đất đai), tạo công ăn việc làm cho người lao động, góp phần phát triển các loại hình dịch vụ phục vụ sản xuất, kinh doanh, nâng cao hiệu quả của các doanh nghiệp và của khu công nghiệp; xây dựng đồng bộ hệ thống xử lý môi trường theo đúng quy định tại các nhà máy đảm bảo xử lý triệt để các yếu tố có khả năng gây ô nhiễm môi trường.

Công tác đầu tư xây dựng kết cấu hạ tầng không đồng bộ và chậm triển khai dự án của các nhà đầu tư vào khu công nghiệp sẽ dẫn đến việc sử dụng lãng phí các nguồn lực trong đầu tư, nảy sinh tình trạng "sa mạc" hóa do không có doanh nghiệp đầu tư; không đảm bảo đáp ứng yêu cầu phục vụ sản xuất của các doanh nghiệp trong khu công nghiệp; tạo nên các yếu tố gây ảnh hưởng xấu đến môi trường... Các vấn đề trên ảnh hưởng lớn đến phát triển khu công nghiệp theo hướng bền vững.

Hai là, nhân tố trình độ khoa học công nghệ của các doanh nghiệp trong khu công nghiệp

Trình độ khoa học, công nghệ áp dụng trong hoạt động sản xuất kinh doanh của các doanh nghiệp trong khu công nghiệp quyết định rất lớn đến hiệu quả sản xuất. Việc đầu tư công nghệ hiện đại phục vụ sản xuất sẽ nâng cao chất lượng sản phẩm, tiết kiệm được chi phí sản xuất, nâng cao khả năng cạnh tranh của sản phẩm cũng như khả năng cạnh tranh của doanh nghiệp đồng thời giảm thiểu được các yếu tố ảnh hưởng đến môi trường. Đảm bảo cho doanh nghiệp phát triển nhanh, bền vững.

Việc áp dụng trình độ khoa học công nghệ lạc hậu trong sản xuất sẽ có tác dụng ngược lại. Cùng với việc gây lãng phí nguồn lực sản xuất, chất lượng sản phẩm và khả năng cạnh tranh của sản phẩm kém, gây ảnh hưởng đến môi trường sẽ dẫn đến nguy cơ biến khu công nghiệp trở thành bãi thải công nghệ.

Các nhân tố trên đều thuộc vào các doanh nghiệp đầu tư xây dựng kết cấu hạ tầng và các doanh nghiệp đầu tư vào khu công nghiệp. Việc thực hiện đầu tư hạ tầng đồng bộ, hiện đại; việc triển khai dự án đúng tiến độ của các doanh nghiệp, yêu cầu

các doanh nghiệp phải có năng lực tài chính, khả năng huy động các nguồn vốn để đầu tư một cách hiệu quả. Do đó, cần có chính sách hỗ trợ các doanh nghiệp trong việc huy động các nguồn vốn để thực hiện đầu tư. Đồng thời cần có sự kiểm soát chặt chẽ của các cơ quan quản lý nhà nước như đã trình bày ở phần trên để hạn chế được những tác động tiêu cực.

Qua sự phân tích trên cho thấy, mỗi nhân tố đều có những ảnh hưởng tích cực và tiêu cực đến quá trình phát triển khu công nghiệp. Do đó, tùy theo từng thời kỳ và đặc điểm của từng địa phương cần có những giải pháp hữu hiệu đảm bảo phát huy tính tích cực, hạn chế những ảnh hưởng tiêu cực, thực hiện việc xây dựng và phát triển các khu công nghiệp theo hướng bền vững.

Tài liệu tham khảo

1. Hà Huy Bắc (2006), *Phát triển công nghiệp gắn với bảo vệ môi trường ở Vĩnh Phúc*, Luận văn Thạc sĩ kinh tế, Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh, Hà Nội.
2. Bộ Công nghiệp (2006), *Toàn cảnh công nghiệp Việt Nam triển vọng đến 2020*, Nxb Thanh niên, Hà Nội.
3. GS.TS Trần Văn Chừ (2004), *Tài nguyên thiên nhiên môi trường và phát triển bền vững ở Việt Nam*, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội.
4. Đảng Cộng sản Việt Nam (2011), *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XI*, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội.

Abstract. Since the last-half of 20th century, the depletion of natural resources and global warning are almost certainly the great threat that mankind has ever faced. People have to keep in mind the ecological issues for sustainable development. In this article, we concentrate on analysing some main factors that affects to the sustainable formation and development of the industrial zones.